363

77

DEO OPTIMO MAX.

UNI ET TRINO,

VIRGINI DEI-PARÆ, ET S. LUCÆ,
Orthodoxorum Medicorum Patrono.

QUÆSTIO MEDICO-CHIRURGICA,

QUODLIBETARIIS DISPUTATIONIBUS, manè discutienda in Scholis Medicorum, die Martis octavâ mensis Martii, Anno Domini M. DCC. XLVI.

M. PETRO POISSONNIER, Professore & Censore Regio, Doctore Medico, Præside.

An Vulneribus ex Catapultis globulos plumbeos relinquere aliquando præstat?

I.

AD vitam unus tantùm patet ingressus, ad mortem innumeri; ut illam doloribus auspicamur, sic ab eâ ejicimur laborum vi: undique mala circumstrepunt; ubique bellum & insidiæ. Mundus in solius hominis utilitatem factus, videtur odio in ipsum plenus. Hyems scelerato frigore necat. Ver infinito morborum numero de medio tollit: Æstas

immodicâ ſiccitate, vitæ principia depopulatur. Autumnus cum fructibus, ut par ſit menſura malorum, morbos creat atrociſſimos, qui mortales plerumque ex viventium numero expungunt: Aſt non ſatis eſt ut natura per ſe ſit adeò malorum ferax, acuitur ferrum, temperantur venena, accenditur flamma, ut corporis & animæ dirimatur ſocietas. Hinc innumeræ armorum ſpecies, ſi ex ligno tantùm, ut fuſtes & clavæ herculeæ, contundentes; ſi ex ferro ſimul & ligno, enſes ſcilicet, gladii, ſagittæ, tela, lanceolæ, non ſolùm carnes ſed & venas, arterias, tendines, membranaſque ſecant, læduntque; Si ex ære, ferro & igne ut ſclopeti, catapultæ, tormenta bellica, non ſolùm contundunt ac dividunt, ſed partes dilacerantur, earum ſubſtantia conſumitur, gangrænâ & ſphacelo pereunt, undè vulnera & plagæ omnis generis ſoboleſcunt, quibus ſolidorum ordo fluidorumque mixtio penitùs turbatur.

I I.

CORPUS humanum nihil aliud eſt quàm congeries indefinitorum canaliculorum, tubulorum, vaſculorum, fluida varii generis corpuſcula tranſmittentium; ſi aliquid grave ſuprà incidat ac idipſum collidat, continuitatem ſolvat citrà deperditionem manifeſtam ſubſtantiæ aut externam rupturam, in parte carneâ cruor colligatur ſub cute, venæ exiguæ rumpantur, eſt tantùm contuſio; ſi in eâdem parte fiat ſolutio continui ab inſtrumento ſecante aut pungente cum violentiâ, vulnus ſimplex audit; ſi à violentiâ quâdam extrinſecùs in os adveniat, fractura; ſi plaga ſit cutis, carnis, venarum, arteriarum, nervorum, vi ignis impreſſa, humidum radicale illicò exſiccatur, caro, venæ, arteriæ, nervi, contrahuntur, in eſcharam ſiccantur: tunc corpus fit impurum, pravis humoribus refertum, iis ad partem affectam confluentibus vulnus ſordeſcit, caro contuſa putreſcit, nativus calor deſtruitur & gliſcente ſerpenteque contagio partes vicinæ infeſtantur, nec-non facilè in gangrænam degenerant, niſi citò adhibeantur remedia.

I I I.

MAGNO vibratur impetu globulus plumbeus cutemque attingit? ſtatim partes ictæ, nervi, tendines, fibræ atque varii tubuli variè diſrumpuntur; tum contuſione & attritu maximam concipiunt inflammationem & putredinem, undè vulnus complicatum,

quod fit ex ictôs vehementiâ multarumque partium, præſertim nervearum divortio; hinc ſtatim fiunt ſtagnationes, coagulationes, fiunt nova concreta, variæ oriuntur excreſcentiæ, quibus accedunt interdùm aëris ambientis intemperies, ut cœlum Auſtrinum, corporis Cacochymia, fragmenta ferrea, flocci, tomenta, veſtimentorum fruſtula, pulveris pyrii portio quædam igneſcens & ſimilia, quæ rapidè in corpus truſa dolores excitant, fluxiones movent, Erethiſmum partibus ſolidis creant, undè impeditur earum coalitus.

I V.

PLUMBUM metallum eſt conſtans ex ſulphure indigeſto, ſale aluminoſo, ac mercurio naturam antimonialem æmulante; refrigerat, aſtringit, incraſſat, vulnera carnibus implet, cicatricem obducit, vulneribus cancroſis & putredinoſis convenit virtute ſuâ exſiccante, demulcet & diſcutit humores, dulcedine nativâ mitigat; globuli plumbei nec partibus ſolidis Erethiſmum creant, nec fluidis acorem inducunt, partium diviſarum unionem non impediunt, nec putredinem pariunt: imò ſunt veluti ſapo ad abſtergendas ſordes. Si globuli plumbei tutò eximi non poſſint, neque preſſo nervo dolorem moveant, nec in venam vel arteriam impingant, nec in ſinum aliquem devolvi ſuo pondere ſint parati, intùs latere ſinas. Num vi naturæ eorum ejectionem relinquere nefas? ſi ad cutem regeruntur, ſi in vacuo ventris deliteſcunt, ſi inter muſculos in membranâ adipoſâ interdùm nidulantur, nonne fovere impunè globulum in ſinu præſtat quàm periculosè eximere?

V.

GLOBULI plumbei parti cuidam periculosè hæreſcunt, omni ratione dimoveantur è loco, pulſu, preſſu, frictu, concuſſione, extractione facili; ſi horum nullâ ope ejici poſſint, nec impunè ſervari, extrahantur, quâ viâ? eâ quam contra aperturam vocant. Ergò, inquies, non ſervandi globuli. Imò ſervandus æger. Meliùs eſt cum periculo dubium tentare quàm inconſultò expectare ineluctabile fatum. Vulnus anguſtum dilatetur, ſi non longè diſtent globuli à cute, parte oppoſitâ extrahe ſpecillo, ſi oſſibus hæreant, terebello, ſi in carne conſiſtant, ad eos eximendos conveniunt forcipes cannulatæ, quæ formam exhibent roſtri anſerini, ſimulque corvini, ſi longiùs diſtent, tenues oblongæ in modum roſtri gruini efficæ, quæ ſint rectæ

vel incurvæ; si sint depressi, denticulatæ seu colubrinæ. At hæc fiant quomodo? Consilioque manuque. Intelligentiam quæris? Medici vexilla subsequere. Manum? actibus repetitis & exercitio acquiratur dexteritas. Objicient iterùm adagium commune, extranea eximenda ne noceant: at plumbum innocuum mille exemplis testatur experientia.

Ergò Vulneribus ex Catapultis globulos plumbeos relinquere aliquandò præstat.

DOMINI DOCTORES DISPUTATURI.

M. Michaël-Philippus Bouvart, è Regiâ scientiarum Academiâ & Scholarum Professor designatus.

M. Michaël-Josephus Majault.

M. Antonius Ferrein, è Regiâ scientiarum Academiâ, Professor Regius, & utriusque Pharmaciæ Professor designatus.

M. Bartholomæus Murry.

M. Carolus Payen.

M. Tussanus-Gilbertus Boulland, Consiliarius Medicus Regis ordinarius in ejus Castelleto.

M. Joannes de Diest.

M. Josephus de Jussieu, è Regiâ scientiarum Academiâ.

M. Henricus-Franciscus Bourdelin.

Proponebat Parisiis PASCASIUS BORIE, Benearnensis, Doctor Medicus Monspeliensis, Saluberrimæ Facultatis Medicinæ Parisiensis, Baccalaureus Medicus, A. R. S. H. 1746. à sextâ ad meridiem.

Typis QUILLAU, Universitatis & Facultatis Medicinæ Typographi, 1746.